

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperativi Trade University of Moldova
Institute of soil Science and Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

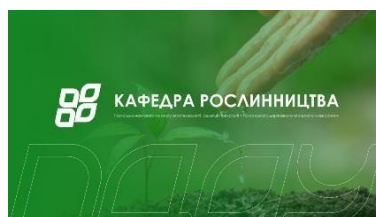
Кафедра рослинництва

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА
У ТЕХНОЛОГІЯХ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ
РОСЛИННИЦТВА”**

м. Полтава, 02 травня 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova
Institute of Soil Science and Plant Cultivation State Research Institute
Department of Forage Crop Production

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва

*Матеріали II
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
02 травня 2024 року*

УДК 631.5:631.8:633

Актуальні напрями та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (02 травня 2024 року, м. Полтава). / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2024. 140 с.

У збірнику тез висвітлено результати досліджень, які присвячені сучасним аспектам із розв'язання проблемних питань в аграрній науці, зокрема біологізації рослинництва, інноваційним заходам у технологіях вирощування сільськогосподарських культур. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, аспірантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям агрономічної служби агроформувань різного виробничого напрямку.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр КУЦЕНКО професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, професор;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Сергій ФІЛОНЕНКО - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЛЕНЬ – старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 9, від 23 травня 2024 року

ЗМІСТ

Бараболя О.В., Василенко О.М.	7
Суть інтенсивної технології вирощування соняшнику у господарствах	
Бялковська Г.Д., Пащенко В.І.	10
Застосування інсектициду люкс максі в посадках тютюну для боротьби з тютюновим трипсом	
Єгоров Д. К., Гухова Н.А., Циганко В.А., Єгорова Н. Ю.	13
Селекція та насінництво високогетерозисних гібридів жита озимого в Україні	
Гангур В.В., Філоненко С.В., Філоненко В.С.	17
Особливості живлення буряків цукрових за різних способів обробки ґрунту в сівозміні	
Фурман В.М., Мороз О.С., Люсак А.В.	21
Вивчення ефективності калійних добрив при вирощуванні ріпаку озимого	
Гангур В.В., Єремко Л.С.	24
Вплив норм висіву на врожайність насіння чини посівної	
Фурман В.М., Крайна М.А.	26
Вплив гербіцидів на продуктивність пшениці озимої в умовах західного Полісся	
Куц О.В., Гурін М.В., Шапко М.О.	29
Вплив фізичних факторів та біопрепаратів на урожайність насіння помідору	
Літвішко А. Н., Олексій Л. М., Шубала Г. В.	32
Основні проблеми вирощування конюшини лучної	
Філоненко С.В., Лисак В.М.	35
Оптимізація продуктивних та якісних характеристик буряків цукрових за позакореневого внесення мікродобрив	
Марініч Л.Г., Шаповал Т.І.	38
Оцінка колекційних зразків стоколосу безостого за господарськими ознаками	
Палінчак О.В., Заверталюк В.Ф.	40
Адаптивна характеристика перспективних гібридів кавуна звичайного	
Шакалій С.М., Брехунцова О. А.	43
Проблема вирощування рису в сучасних умовах	
Шакалій С.М., Тутка Т.	45
Кіноа: чергова розрекламована крупа чи дійсно та, яка має корисні властивості?	
Shakalii S. M., Vereshchaka O.	47
The role of the variety in increase of the yield of winter wheat	
Шакалій С.М., Дорошенко Є.	49
Органічне землеробство для аграріїв	

Бібліографічний список

1. Шакалій С. М. Безпека та якість для виробників харчової промисловості. *Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи»* ПДАУ, 15 лютого 2023 року. С. 322-324.
2. «Біле золото» Півдня. Де і як вирощують рис в Україні URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/10/22/678949/>
3. Вирощування рису в Україні ускладнюється технологічно через війну URL: <https://latifundist.com/novosti/62931-viroshchuvannya-risu-v-ukrayini-uskladnyuyetsya-tehnologichno-cherez-vijnu>
4. Рис по-українськи: як його вирощують на Херсонщині URL: <https://suspilne.media/53191-ris-po-ukrainski-ak-jogo-viroshchuvannya-na-hersonsini/>
5. Шакалій С. М., Храпач А. О. Актуальні напрямки і проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва. *Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 75-річчю заснування кафедри селекції, насінництва і генетики*. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 161-163.

УДК: 631.633.1

КІНОА: ЧЕРГОВА РОЗРЕКЛАМОВАНА КРУПА ЧИ ДІЙСНО ТА, ЯКА МАЄ КОРИСНІ ВЛАСТИВОСТІ?

Шакалій С.М., кандидат с.-г. н., доцент, доцент кафедри рослинництва
e-mail: svitlana.shakaliy@pdau.edu.ua

Тутка Т., здобувач ступеня вищої освіти Бакалавр
Полтавський державний аграрний університет

Чи задумувались ви коли-небудь, яку їжу їдять космонавти, коли вони безпосередньо знаходяться в космосі? Так-от вчені давно з'ясували, що саме кіноа виявилась ідеальною крупою для харчування космонавтів. Адже саме ця крупа задовольняє всі потреби нашого організму у вуглеводах, білках, тобто в усіх поживних речовинах. Ця крупа була давно відома, але саме зараз вона «найтрендовіша». Що ж це за крупа?

Кіноа (кінва або квіноа) – культура, яка традиційно вирощується в Перу, Еквадорі і Болівії. Часто можете почути її інші назви, такі як: «рис інків», «рисова лобода» [1].

З цих назв ми можемо зробити висновок, що ця крупа має схожість з рисом. Поціновувачі цієї культури говорять, що саме післясмак має схожі ознаки з рисовою крупою. Але кіноа має низку своїх особливостей, які не зрівняти ні з чим. Цю крупу справедливо називають суперфудом, бо за своїм складом вона перевершує багато зернових, таких як рис, кукурудза, просо.

Існує кілька різновидів кіноа, що відрізняються кольором і смаковими відтінками. Всі види кіноа мають легкий горіховий присмак і відмінно підходять для сніданку, салату та навіть десерту [2].

Сорти кіноа: біле насіння кіноа через відсутність оболонки має найніжніший смак і текстуру, при термічній обробці насіння добре розварюється і частково втрачає форму.

Біле та жовте кіноа найчастіше використовують для приготування гарнірів або борошна. Червоне кіноа має досить тверду текстуру насіння, добре зберігає форму після термічної обробки й приємно хрумтить при споживанні. Чорне кіноа має щільну оболонку, тому хрумтить на зубах, має насичений аромат, гіркий горіховий смак, відмінно підходить для салатів. Ці сорти є найпопулярнішими [3].

З насіння кіноа найчастіше виготовляють крупи, використовують для виготовлення борошна, додають у випічку, салати і навіть роблять напої. Кіноа – це псевдозлакова культура, яка не містить глютену. Її зернятка нагадують гречану крупу.

Виготовлення та обробка: початковий етап включає відбір якісної кіноа. Важливо обирати псевдозерно високої якості, яке не містить домішок. Кіноа має бути добре промита перед подальшою обробкою для видалення непотрібних домішок та гірких речовин, таких як сапоніни [1].

Деякі сорти кіноа містять гіркі сапоніни, які можуть бути шкідливими для споживання. Цей етап вимагає спеціальної обробки для видалення гіркоти. Промиту і уже не гірку кіноа сушать, щоб зменшити вологу до прийняттого рівня. Це допомагає зберегти продукт і попереджає його псування [2].

Сушену кіноа розмелюють на спеціальному обладнанні для отримання крупи. Розмелювання може бути грубим або дрібним, залежно від того, яку крупу виробник хоче отримати. Деякі виробники можуть обпалювати крупу для підсилення її смаку. Цей етап є необов'язковим і залежить від конкретних вимог виробника. Останній етап включає пакування крупи у вакуумні пакети або іншу упаковку для зберігання та транспортування [1].

Цінова категорія: порівняно з іншими крупами, які включені до нашого раціону щодня, я б сказала, що кіноа входить до небюджетних круп. Звісно, залежно від виробника, магазину, де ця крупа продається, ціни можуть відрізнятися, але середня ціна за кілограм крупи становить 250-290 гривень. Також ціна залежить від сорту кіноа. Найдешевше – кіноа червоне, а кіноа чорне, біле та змішане, в середньому, мають однаковий ціник.

Чи можливе вирощування кіноа в Україні? З впевненістю можна сказати, що так. Першу партію насіння кіноа було вирощено на базі навчально-наукового виробничого комплексу Сумського національного аграрного університету (СНАУ), яка мала досить добрі успіхи [3].

Кіноа може пристосовуватись до більшості кліматів і Україна не є винятком. Мені здається, що вирощування цієї культури матиме успіх, адже зараз все більше людей, хоче правильно харчуватись і саме ця крупа повністю має всі властивості, щоб допомогти людям бути здоровими та тримати себе у формі [1].

Бібліографічний список

1. Цінова категорія круп за властивостями: вебсайт. URL: <https://banka-speciy.in.ua/ua/kinoa-cat>.

2. Шакалій С. М., Храпач А. О. Актуальні напрямки і проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва. *Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур*: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 75-річчю заснування кафедри селекції, насінництва і генетики. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 161-163.

3. Шакалій С. М. Безпека та якість для виробників харчової промисловості. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи» ПДАУ, 15 лютого 2023 року. С. 322-324

УДК: 633.1:631.5

THE ROLE OF THE VARIETY IN INCREASE OF THE YIELD OF WINTER WHEAT

Shakalii S. M., associate professor of the department of plant breeding, candidate of agricultural sciences. n., associate professor
e-mail: svitlana.shakaliy@pdau.edu.ua

Vereshchaka O., holder of the degree bachelor's
Poltava State Agrarian University

In the production of grain crops, it is important to assess the indicators of both the quantity of grain obtained and its quality, which determine the technological, flour-milling and baking properties and the commercial value of the grain.

The protein problem in the world is studied quite widely. These studies are devoted mainly to the study of the dependence of the amount of protein and gluten in grain on the varietal characteristics of grain crops and the level of agricultural technology, and much less often - on soil, climatic and weather conditions [1].

When selecting cultivars, it is also necessary to know the difference between cultivars in terms of resistance to drought and drought phenomena, as they react differently to the same type of drought [2].

In farms, it is advisable to sow 3-4 varieties of different maturity groups. According to researchers, early and mid-late varieties should occupy 10-15% each, and mid-early and mid-ripening varieties should occupy 30-45% of the sown area [3].

Taking into account varietal characteristics in combination with a well-founded selection of a variety adapted to the conditions of the region will ensure an increase in the yield from each hectare set aside for winter crops [1].

Breeding work to increase the level of productivity is carried out in many directions. The most effective of them was the creation of varieties with shortened straw, which made it possible to significantly increase the level of the grain part in the total biological harvest [3].